

Una sanitat col·lapsada

Poc ens hauríem imaginat que les nostres vides es veurien immerses en una mena de distopia més pròpia de les novel·les de ciència-ficció o d'una sèrie de Netflix. Poc ens imaginàvem que ens trobaríem privades de sortir al carrer, que hauríem de renunciar a fer petons, abraçar o inclús veure les persones que estimem.

La Covid-19, la malaltia originada pel coronavirus SARS-COV-2, s'ha endut centenars de milers de vides, ha capgirat totalment la nostra quotidianitat i ens ha abocat a un escenari orwel·lià justament de la mà del que s'havia erigit com el «govern més progressista de la història».

L'Estat espanyol és un dels estats amb més contagis i que suma més morts per cada milió d'habitants. La resposta en clau de militarització i centralització ha estat un vil intent de camuflar una gestió política negligent caracteritzada per la manca de previsió i l'absència

de decisions valentes per garantir la protecció de les persones. Lluny d'això, obviant les crides i les recomanacions de la comunitat científica, la prioritat ha estat salvaguardar els interessos de les elits econòmiques, que no han deixat de pressionar perquè l'aturada de tota activitat no essencial fos la mínima possible.

Aquest llibre, però, que es concep en ple confinament, no se centra en la Covid-19, sinó en allò que ens ha mantingut sanes i estalvies. I és que la pandèmia ha posat al descobert la importància de disposar d'un sistema sanitari públic.

Heu pensat què se n'hauria fet de nosaltres si no tinguéssim aquest accés a la sanitat pública? Heu pensat què hauria passat si depenguéssim d'empreses que gestionen la sanitat amb l'objectiu d'extreure'n un rendiment econòmic, que aprofiten la nostra malaltia per enriquir-se?

Només cal observar l'escapolida quotidiana dels centres privats a l'hora de tractar patologies greus i costoses, les quals deriven de manera desacomplexada cap als centres públics. Una escapolida que ara encara s'ha evidenciat més, en relació amb l'atenció de les persones contagiades per la Covid-19. Malgrat que s'havia repetit fins a la sacietat que tots els recursos sanitaris existents es destinarien a la gestió pública de la Covid-19, la realitat, segons recollien els mitjans de comunicació, és que l'aportació de la sanitat privada es va acabar reduint a cent llits dels 3.300 que té.

També podem fer-nos una idea del que implicaria no disposar d'un sistema sanitari públic veient què passa

amb serveis externalitzats com ara les ambulàncies, el personal de les quals s'enfrontava a patir un ERTD enmig de la crisi epidèmica. O encara pitjor, podem preguntar-nos què hauria succeït si les nostres vides haguessin estat en mans de les mateixes empreses que han gestionat les residències per a gent gran.

Així, ningú amb dos dits de front pot qüestionar que és literalment vital disposar d'un sistema sanitari públic i que aquest sigui fort. Amb equipaments que responguin a les necessitats del territori, amb professionals de sobres que gaudeixin de condicions laborals dignes.

Malauradament, en el dia d'avui, no podem celebrar que als Països Catalans disposem d'una sanitat pública forta. Tenim uns models sanitaris que promouen l'externalització de la prestació, parcialment o totalment, i que han permès aprimar la part gestionada de forma directa. A més, als territoris catalans sota administració espanyola, si bé el model de concertació públic-privada és el mal endèmic de la nostra sanitat, la realitat és que les retallades de la darrera dècada han permès desmantellar-la encara més. Durant aquest període s'han tancat llits, quiròfans i plantes senceres als nostres hospitals, i hem perdut professionals i serveis sencers. Alhora, les empreses, les fundacions i els hòldings sanitaris han anat ampliant el seu negoci. Són, sense cap mena de dubte, les dues cares de la mateixa moneda.

És de tot això que volem parlar en aquest llibre. Volem explicar com funciona la sanitat a casa nostra perquè per defensar una sanitat al servei de la gent cal

entendre què és el que tenim ara com ara. I ho expliquem des de l'experiència adquirida, precisament, a partir de l'activisme polític en defensa de la sanitat pública, el qual ens ha dut a compartir el dia a dia del personal que treballa als diferents centres sanitaris, però també a participar en consells d'administració d'alguns d'aquests centres o, fins i tot, a arribar a la via judicial davant de casos de presumpta corrupció.

Potser sou de les persones que, durant tota la crisi sanitària, heu sortit al balcó a aplaudir el conjunt de professionals de la sanitat. O potser no heu sortit perquè pensàveu que era una manera de blanquejar tota la negligència política. El que és segur és que al llarg de la pandèmia heu empatitzat i heu patit per tot el personal que ha estat al peu del canó. Persones que han estat titllades de *kamikazes* per la premsa internacional perquè, injusticablement, no han disposat de recursos elementals per poder-se protegir i tenir cura de les persones contagiades que han requerit hospitalització. No oblidem que l'Estat espanyol ha encapçalat el vergonyós rànquing de contagis entre el personal sanitari.

És hora, doncs, que la solidaritat amb totes les persones que treballen en el món sanitari (metgesses, infermeres, zeladores, personal d'ambulàncies, administració, neteja...) es transformi en compromís per defensar una sanitat pública. Conscients que aquesta lluita no podrà anar mai deslligada d'una lluita més àmplia o profunda de superació del sistema capitalista, perquè aquest sempre buscarà transformar

tot el que és susceptible de proporcionar guanys en això, en un negoci.

D'aquesta crisi sanitària hem de sortir-ne més conscienciades que mai de la importància de disposar d'un sistema sanitari totalment públic, capaç de fer front a les necessitats quotidianes que deriven de la societat injusta en què vivim i, alhora, poder afrontar crisis extraordinàries, com la de la Covid-19. Aquest llibre pretén ser una eina que ajudi a entendre com hem arribat fins aquí, quin és el veritable rostre del model sanitari que tenim i quin són els eixos que poden ajudar a transformar-lo. Els ho devem a totes les persones que han estat, i continuaran sent-hi, a primera línia i ens ho devem a nosaltres mateixes, perquè ens hi va la vida.